

UE W SPRAWIE KRYPTOAKTYWÓW

ROZPORZĄDZENIE MICA

W ostatnim tygodniu czerwca Prezydencja Rady Unii Europejskiej i Parlament Europejski osiągnęły wstępne porozumienie co do projektu rozporządzenia w sprawie rynków kryptoaktywów i zmieniającego dyrektywę (UE) 2019/1937 (MiCA).

W założeniu projektodawców MiCA stanowić ma pierwszą próbę kompleksowego uregulowania kwestii kryptoaktywów i ich wykorzystania w obrocie. Projekt MiCA został opublikowany przez Komisję Europejską jako jeden z elementów składowych tzw. pakietu DFP (Digital Finance Package), na który składają się, obok omawianego projektu: strategia w zakresie finansów cyfrowych, projekt rozporządzenia o operacyjnej odporności cyfrowej (DORA) i projekt rozporządzenia o technologii rozproszonego rejestru (DLT).

Zgodnie z zamiarem wnioskodawcy, Komisji Europejskiej, pakiet ten ma na celu wypełnienie dotychczasowej luki w przepisach unijnych, tak aby obowiązujące ramy prawne nie utrudniały korzystania z nowych cyfrowych instrumentów finansowych, a zarazem by te nowe technologie i produkty zostały objęte regulacjami finansowymi oraz rozwiązaniami z zakresu zarządzania ryzykiem operacyjnym podmiotów działających w UE. Jednocześnie celem KE jest wsparcie innowacji oraz upowszechniania się nowych technologii przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony konsumentom i inwestorom.

Celem i głównym przedmiotem MiCA, zgodnie z jej obecnym projektem, jest stworzenie ram regulacyjnych emitowania kryptoaktywów, w tym wymogów informacyjnych po stronie emitentów, udzielania zezwolenia dostawcom usług w zakresie kryptoaktywów, wykonywania działalności i organizacji emitentów tokenów oraz dostawców usług w zakresie kryptoaktywów, ochrony konsumentów, a także środków zapobiegania nadużyciom na rynku kryptoaktywów.

Definicja kryptoaktywów

Zgodnie z treścią projektu, MiCA posługiwać się ma autonomiczną definicją kryptoaktywów rozumianych jako cyfrowe odzwierciedlenie wartości lub praw, które można przenosić i przechowywać w formie elektronicznej z wykorzystaniem technologii rozproszonego rejestru lub podobnej technologii. Tak rozumiane kryptoaktywa mają być z kolei podzielone na trzy podstawowe kategorie:

- **Tokeny powiązane z aktywami** – kryptoaktywa, które mają utrzymywać stabilną wartość dzięki powiązaniu z wartością szeregu walut fiat będących prawnymi środkami płatniczymi, co najmniej jednego towaru, co najmniej jednego kryptoaktywa lub połączenia takich aktywów,
- **Tokeny będące pieniądzem elektronicznym lub e-pieniądzem** – kryptoaktywa wykorzystywane głównie jako środek wymiany i które mają utrzymywać stabilną wartość dzięki powiązaniu z walutą fiat będącą prawnym środkiem płatniczym,
- **Tokeny użytkowe** – rodzaj kryptoaktywów, który ma zapewnić dostęp cyfrowy do danego towaru lub usługi, dostępny w technologii rozproszonego rejestru, akceptowany wyłącznie przez emitenta tego tokena.

Emisja każdego z tych tokenów będzie wiązała się z odrębnymi wymogami, z czego najszerze projekt MiCA wiąże z publiczną emisją tokenów powiązanych z aktywami. Przede wszystkim emitenci planujący taką emisję zgodnie z art. 15 projektu MiCA powinni uzyskać zezwolenie na dokonywanie ofert lub ubieganie się o dopuszczenie aktywów do obrotu na platformie obrotu kryptoaktywami obejmujące ten rodzaj tokenów. Warto wskazać, że takie zezwolenie choć udzielane będzie przez organ nadzoru właściwy dla państwa członkowskiego, zakłada zaangażowanie w toku podejmowania decyzji także ESMA oraz Europejskiego Banku Centralnego. Oznacza to,

że proces uzyskiwania takiego zezwolenia może być w praktyce wysoce czasochłonny. Niezależnie od powyższego, projektodawca przewiduje także obowiązek opublikowania przez emitenta dokumentu informacyjnego dotyczącego kryptoaktywów.

Nieco pośrodku projekt MiCA sytuuje wymogi w odniesieniu do emisji tokenów będących e-pieniędzem. Zgodnie z art. 43 projektu emitentami tokenów będących pieniądzem elektronicznym będą mogły być wyłącznie podmioty:

- a) posiadające zezwolenie jako instytucja kredytowa lub jako „instytucja pieniądza elektronicznego” w rozumieniu art. 2 pkt 1 dyrektywy 2009/110/WE;
- b) spełniające wymogi mające zastosowanie do instytucji pieniądza elektronicznego określone w tytułach II i III dyrektywy 2009/110/WE;
- c) które opublikowały dokument informacyjny dotyczący kryptoaktywów zgłoszony właściwemu organowi.

Powyższe oznacza, że w zakresie emisji tokenów będących e-pieniędzem, projektodawca nie zamierza tworzyć oddzielnej ścieżki udzielenia zezwolenia na działalność w tym zakresie. Dopuszczone do niej mają być bowiem podmioty, które uzyskały już zezwolenie na podstawie odrębnych przepisów, np. w trybie art. 132a i n. ustawy o usługach płatniczych, które regulują proces uzyskiwania zezwolenia na działalność w charakterze instytucji pieniądza elektronicznego. Pozostałe regulacje dotyczące emisji tokenów będących pieniądzem elektronicznym regulują zasady przygotowania i publikacji stosownego dokumentu informacyjnego oraz prawa zażądania przez posiadaczy tych tokenów w dowolnym momencie wykupu wartości pieniężnej posiadanych tokenów według wartości nominalnej w gotówce lub w formie polecenia przelewu.

Należy zauważyć, że zarówno tokeny będące pieniądzem elektronicznym jak i tokeny powiązane z aktywami mogą zostać zakwalifikowane, po spełnieniu przesłanek określonych w treści MiCA, jako znaczący token. Emitenci takich tokenów na zasadzie wyjątku będą podlegać w zakresie ich emisji pod bezpośredni nadzór ESMA (w przypadku tokenów powiązanych z aktywami) lub EUNB (w przypadku tokenów będących e-pienniędzem).

Stosunkowo najwięzsze wymogi stawia się emisji tokenów użytkowych. W odniesieniu do tych tokenów projekt zakłada, oprócz wymogów formalnych stawianych emitentowi (posiadanie statusu osoby prawnej), obowiązków sporządzenia, zgłoszenia odpowiedniemu organowi nadzoru oraz opublikowania dokumentu informacyjnego dotyczącego kryptoaktywów. Dokument ten nie wymaga jego uprzedniego zatwierdzenia przez właściwy organ. Jednocześnie organ ten będzie uprawniony w określonych przypadkach do nakazania zarówno zmiany treści takich dokumentów jak również procesu emisji lub oferty w odniesieniu do kryptoaktywów.

Jak już wspomnieliśmy, jednym z kluczowych obowiązków po stronie emitentów będzie emisja dokumentu informacyjnego (whitepaper), tj. dokumentu zawierającego m.in. opis emitenta, opis projektu, rodzaju kryptoaktywów, które będą przedmiotem oferty publicznej czy też szczegółowy opis ryzyka związanego z emisją kryptoaktywów. Obecny projekt wymaga, aby informacje przekazane w ramach whitepaper w odniesieniu do emisji tokenów użytkowych były rzetelne, jasne i nie wprowadzały w błąd. Whitepaper ma ponadto posiadać szereg ostrzeżeń dotyczących ryzyk związanych z nabywaniem kryptoaktywów.

Zgodnie z treścią projektu MiCA emitentami kryptoaktywów będą mogły być wyłącznie osoby prawne, dokonujące oferty publicznej jakiegokolwiek rodzaju kryptoaktywów lub ubiegającą się o dopuszczenie takich kryptoaktywów do obrotu na platformie obrotu kryptoaktywami.

Usługa w zakresie kryptoaktywów

Regulowaną usługą wymagającą uzyskania zezwolenia będzie tak zwana „usługa w zakresie kryptoaktywów” oznaczająca jakąkolwiek usługę lub działalność związaną z jakimikolwiek kryptoaktywami obejmującą:

- a) przechowywanie kryptoaktywów i zarządzanie nimi w imieniu osób trzecich;
- b) prowadzenie platformy obrotu kryptoaktywami;
- c) wymianę kryptoaktywów na walutę fiat będącą prawnym środkiem płatniczym;
- d) wymianę kryptoaktywów na inne kryptoaktywa;
- e) wykonywanie zleceń związanych z kryptoaktywami w imieniu osób trzecich;
- f) subemisję kryptoaktywów;
- g) przyjmowanie i przekazywanie zleceń związanych z kryptoaktywami w imieniu osób trzecich;
- h) doradztwo w zakresie kryptoaktywów.

Zezwolenie wymagane jest w tym przypadku w odniesieniu do podmiotu, który wykonuje działalność polegającą na profesjonalnym świadczeniu co najmniej jednej z wymienionych wyżej usług. Projekt ma więc żywotne znaczenie przede wszystkim dla platform obrotu kryptowalutami. Warto zaznaczyć, że zezwolenie na działalność w charakterze dostawcy takich usług może

zostać udzielone wyłącznie osobom prawnym posiadającym siedzibę statutową w państwie członkowskim Unii Europejskiej, po spełnieniu przez nie szczegółowych wymogów, m.in. posiadania określonej dokumentacji wewnętrznej, wdrożenia odpowiednich systemów i procedur wewnętrznych, a także zapewnienia odpowiedniego poziomu kompetencji, wiedzy, umiejętności i doświadczenia osób zarządzających jak również spełnienia wymogów w zakresie odpowiedniego poziomu kapitałów własnych.

Rozpoczęcie stosowania

Zgodnie z unijną procedurą zanim rozporządzenie zostanie przyjęte, wstępne porozumienie musi zostać zatwierdzone przez Radę UE i Parlament Europejski. MiCA ma rozpocząć stosowanie w ciągu 18 miesięcy od jego wejścia w życie, które nastąpi w terminie dwudziestu dni po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Katarzyna Szczudlik

Partner

katarzyna.szczudlik@ssw.solutions

Michał Słusznik

Associate

michal.slusznik@ssw.solutions